

REFERAT Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø d. 03-03-2025

Mødedato Mandag d. 03. marts 2025 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Beslutning om udarbejdelse af Råstofplan 2026.....	5
Indledende drøftelse af rammer, afgrænsninger og prioriteringer for Råstofplan 2026.....	10
Beslutning om frigivelse af 125 ha i Råstofplan 2020's interesseområde for bentonit ved Rødbyhavn.....	13
Orientering om råstofplanens muligheder for at støtte arbejdet i foreningen Køge Bugt Stenrev.....	16
Beslutning om vedtagelse af Strategi for Bæredygtigt Byggeri i Region Sjælland.....	19
Afrapportering på Klimaplan 2023-24.....	23
Drøftelse af roadmap for Grøn Fremtid 2035.....	29
Beslutning om aflysning af Region Sjællands parkerings- og ladestanderstrategi.....	33
Godkendelse af indberetning af indsatsen på jordforureningsområdet 2024.....	37
Orientering om regler for jordhåndtering.....	40
Status på sundhedsreformen.....	44
Aktuelle sager.....	46
Næste møde.....	48
Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling mandag den 3. marts 2025.....	50

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2024-10181

Dok ID: 11936394

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Dagsorden blev godkendt.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

2 (Åben) Beslutning om udarbejdelse af Råstofplan 2026

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-09674

Dok ID: 12027004

Resumé

Den offentlige høring for Region Sjællands redegørelse om behovet for revision af Råstofplan 2020 er slut. Regionsrådet skal på baggrund af redegørelsen og de indkomne høringssvar beslutte, om råstofplanen skal revideres. Der er modtaget 96 høringssvar og 95 peger på, at der er behov for en revision af Råstofplan 2020. Redegørelsen viser samtidig en forsyning på ca. 10 år i Region Sjælland ved udgangen af 2026, og loven kræver en forsyningshorisont på 12 år. Administrationen anbefaler derfor en revision, og at arbejdet med Råstofplan 2026 igangsættes.

Indstilling

Administrationen indstiller, at arbejdet med en ny Råstofplan 2026 igangsættes.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har tidligere truffet beslutning omkring Råstofplan 2026 den [3. december 2024](#) og den [9. april 2024](#).

Råstofloven siger, at råstofplanen skal sikre forsyning af råstoffer i en periode på mindst 12 år. Regionsrådet besluttede den 3. december 2024 at sende redegørelse om behov for revision og debatoplæg for ny Råstofplan 2026 i 8 ugers offentlig høring frem til 31. januar 2025. Regionsrådet skal på baggrund af de indkomne høringssvar beslutte, om Råstofplan 2026 skal igangsættes.

Høringssvarenes bemærkninger til revisionsbehovet

Region Sjælland har modtaget 96 høringssvar før og under høringsperioden. 95 svar peger på, at der er behov for at revidere Råstofplan 2020, men med forskellige begrundelser. Høringssvarene kan ses via dette link: [Høringssvar](#)

Størstedelen af indholdet i alle høringssvarene berører udlægget af nye graveområder og bekymringer for eksisterende grave- og interesseområder på tværs af hele Region Sjælland.

I 60 høringssvar fra branchen og lodsejere udtrykkes bekymring for forsyningssikkerheden, både med hensyn til råstofmængder og -kvaliteter. Der fremsættes ønsker om, at der udlægges nye graveområder både i regionale og lokale graveområder.

36 høringssvar kommer fra borgere, foreninger, interesseorganisationer, kommuner og andre myndigheder. Her er der primært ønsker om ændringer i udlægget af grave- og interesseområder. Der er primært ønsker om, at konkrete grave- og interesseområder tages ud af råstofplanen. Argumentationen i høringssvarerne er forskellig, men samlet set vægtes især hensyn til natur-, kultur- og grundvandsinteresser, byudvikling samt bekymring i forhold til støv, støj og trafik.

Vurdering af revisionsbehov

Det er administrationens vurdering, at høringsprocessen samlet peger på en revision af Råstofplan 2020.

Råstofbranchen peger samlet på, at der er pres på råstofferne i hele regionen. I redegørelsen peges på, at behov for råstoffer i Region Sjælland forventes at være 6 mio. m³ om året.

I redegørelsen er der foretaget en beregning af restressourcerne for sand, grus og sten i udlagte graveområder i Råstofplan 2020. Opgørelsen viser, at der er udlagt graveområder til ca. 10 års forsyning ved udgangen af 2026. Råstofloven kræver en forsyning på minimum 12 år.

Det er på baggrund af offentlighedens ønsker til planlægningen og lovens krav om en forsyningshorisont på 12 år, administrationens samlede vurdering, at det er vigtigt, at Råstofplan 2020 revideres, og at arbejdet med Råstofplan 2026 igangsættes.

Med igangsættelsen kan forsyningen af råstoffer på Sjælland sikres ved udlæg af nye grave- og interesseområder for indvinding af grus, sand og sten. Ligeledes kan konkrete graveområder tages ud, hvis de er færdiggravede, og interesseområder kan udgå, hvis det er konstateret, der ikke er ressourcer.

Målet med en revision af Råstofplan 2020 er at sikre et solidt administrationsgrundlag for råstofindvinding i Region Sjælland. Revisionen vil også sikre en gennemgang af retningslinjerne i råstofplanen, herunder de centrale temaer fra Råstofplan 2020 om bæredygtig råstofforsyning, genanvendelse og størst muligt hensyn til borgerne.

Hvad sker videre - planproces for Råstofplan 2026

Hvis det besluttet at igangsætte Råstofplan 2026, startes en lang række processer. Administrationen udarbejder et udkast til hvidbog for den netop afholdte idéfase. Der vil udarbejdes et udkast til forslag til Råstofplan 2026 med en tilhørende miljøvurdering og med forslag til nye graveområder og justering af interesseområder. Kommuner, lodsejere, naboer og andre vil blive inddraget eller partshørt i forbindelse med arbejdet med nye, mulige grave- og interesseområder og miljøvurderinger.

Om grave- og interesseområder:

Regionen har en forpligtigelse til at sikre en tilstrækkelig råstofforsyning nu og i fremtiden. Det er derfor vigtigt at fastholde de udlagte arealer, så de ikke overgår til anden arealanvendelse. I forhold til udlæg af nye grave- og interesseområder er der ud fra et forsyningsmæssigt perspektiv et stort behov. Efterspørgslen på råstoffer er stor, herunder de grovere sand- og gruskvaliteter, som findes i Region Sjælland.

Ved høringen af redegørelsen for revisionsbehovet af Råstofplan 2020, er der fremkommet forskellige holdninger til de nuværende udlagte grave- og interesseområder. Der er både ønsker om udlæg af områder og om fjernelse af områder. I forslag til Råstofplan 2026, som fremlægges ultimo 2025, forventes at være både udlæg af nye områder og fjernelse af andre områder.

I Råstofplan 2020 var der et princip om at udlægge små lokale grave for at give kommunerne mulighed for at være selvforsynende med råstoffer. Dette er lykkedes, da der er udvundet råstoffer i de lokale graveområder, hvilket begrænser både transporten og belastningen af miljøet og dermed er mere bæredygtigt.

Når der vurderes forslag til nye graveområder i Råstofplan 2026, vil det ske ud fra de principper, som Regionsrådet blev forelagt den 3. december 2024, og som er fremlagt i idefasen:

1. Der er god dokumentation for råstofforekomsten (udstrækning, mængde og kvalitet).

2. Udpegning af nye graveområder kan ske i områder med knaphed på råstoffer og med hovedfokus på:
 - a. At udlæg af nye graveområder sker for at opnå en mere jævn geografisk fordeling af graveområder i hele regionen. Det mindsker transportafstand og styrker lokal forsyning.
 - b. At nye graveområder udlægges i tilknytning til eksisterende grave, så der sikres hurtigst mulig færdiggravning og efterbehandling af området.
3. Hensynet til natur, miljø, naboer og bysamfund, kulturarv og byudvikling tilgodeses bedst muligt.

Tidsproces:

Udarbejdelsen af en råstofplan tager normalt over 3 år. Grundet omstændighederne omkring sammenlægning af Region Sjælland og Region Hovedstaden er der væsentligt mindre tid til udarbejdelsen af Råstofplan 2026. Det er administrationens vurdering, at det indenfor den snævre tidsramme er muligt at udarbejde og vedtage Råstofplan 2026 og samtidig sikre en god politisk proces.

Et samlet udkast til Råstofplan 2026, som skal sendes i høring, forventes klar til politisk beslutning ultimo 2025. Efter høringen kan Råstofplan 2026 endeligt besluttet i første halvår af 2026. Tidsplanen er snæver og afhængig af færdiggørelse af plangrundlag, en række miljøvurderinger, parthøring og dialoger med relevante interessenter, herunder kommuner.

Tidsrammen betyder, at det bliver en mindre revision, hvor der foretages begrænsede ændringer i råstofplanens retningslinjer og rammer samtidig med, at arealudlægget holdes tæt på lovens rammer.

Råstofplaner i det nye Region Østdanmark pr. 1.1.2027

Råstofplan 2026 for Region Sjælland kan forventes endeligt vedtaget i 2026. Region Hovedstaden forventes at vedtage en Råstofplan 2025 i 2025. Når de to regioner sammenlægges i 2027, vil de to råstofplaner være det administrative grundlag for råstoftilladelser på tværs af den nye region. Det forventes, at arbejdet med en ny råstofplan for Region Østdanmark starter ved sammenlægningen.

Brev til miljøministeren

Regionsrådet besluttede den 4. februar 2025 i forbindelse med sagen ”Godkendelse af tilladelse til indvinding af råstoffer ved Darup, Roskilde Kommune”, at Region Sjælland skal rette henvendelse til miljøministeren om behovet for en national råstofstrategi, som understøtter en bæredygtig indvinding af sand og grus samt mere genanvendelse af byggematerialer. Brevet til miljøministeren forventes sendt ultimo februar 2025.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen,

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget anbefalede indstillingen.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

3 (Åben) Indledende drøftelse af rammer, afgrænsninger og prioriteringer for Råstofplan 2026

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-09674

Dok ID: 12035097

Resumé

Regionsrådet forventes formelt at igangsætte udarbejdelsen af Råstofplan 2026 i april 2025. Der er stort tidspres på arbejdet grundet sundhedsreformen. Det arbejdes på, at forslag til Råstofplan 2026 sendes i offentlig høring ultimo 2025. Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø vil derfor i foråret have løbende drøftelser om de vigtigste spørgsmål og rammer for administrationens arbejde med forslaget til Råstofplan 2026. I denne sag indledes drøftelserne om de vigtigste rammer, principper, tidsplan og politisk involvering.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget tager den første drøftelse af de regionale rammer og prioriteringer for arbejdet med Råstofplan 2026.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Råstofplanen for Region Sjælland er en arealplan, som skal sikre den nødvendige reservation af arealer til minimum 12 år til samfundets fremtidige behov for sand, grus, sten, kalk og ler. Det betyder, der skal udlægges graveområder, hvor der kan forventes at opnå tilladelse til at grave, hvis ikke den nærmere sagsbehandling viser, at det ikke er foreneligt med miljø og omgivelser. Samtidig udlægges interesseområder, som er områder, hvor undersøgelser viser, at der er råstoffer til at sikre forsyningen på længere sigt.

Da Regionsrådet forventes at beslutte igangsættelse af Råstofplan 2026 på Regionsrådsmødet i april 2025, jf. sag "Beslutning om udarbejdelse af Råstofplan 2026" på dagsorden, indledes nu den første orientering og fagudvalgsdrøftelse i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø. Sundhedsreformen betyder, at der er et stort tidspres på at få forslag til Råstofplan 2026 i høring ultimo 2025. Det betyder, at der skal foretages afgrænsende valg for arbejdet og udformningen af planforslaget. Der vil derfor være løbende drøftelser i udvalget gennem foråret, ligesom der vil være en bustur rundt i forskellige graveområder før sommerferien.

Råstofplan 2026 forventes at bygge på Regionsrådets væsentlige politiske sigtelinjer om at passe på borgerne, samt fremme bæredygtighed og genanvendelse. Derudover skal planen gennem de udlagte grave- og interesseområder sikre tryghed gennem kendskabet til, hvor den fremtidige råstofindvinding skal ske.

På baggrund af et oplæg fra administrationen, indledes med denne sag drøftelserne om de vigtigste rammer, principper og prioriteringer samt tidsplan og politisk involvering.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget drøftede de regionale rammer og prioriteringer for arbejdet med rådstofplan 2026.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

4 (Åben) Beslutning om frigivelse af 125 ha i Råstofplan 2020's interesseområde for bentonit ved Rødbyhavn

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2020-32697

Dok ID: 12030164

Resumé

Lolland Kommune har sendt forslag til Kommuneplan 2025-2037 i høring. Kommunen ønsker at planlægge for et større erhvervsområde på et areal, som i råstofplanen er interesseområde for bentonit. Det er muligt for regionen at frigive interesseområde under helt særlige omstændigheder. På baggrund af forsyningssituationen for bentonit og de væsentlige samfundsmæssige interesser i erhvervsområdet anbefales at frigive arealet på 125 ha og ikke gøre planlovsindsigelse mod kommuneplanforslaget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Region Sjælland ikke gør planlovsindsigelse mod kommuneplanforslaget.

Sagen afgøres af Forretningsudvalget.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune har sendt [Forslag til Kommuneplan 2025-2037](#) i høring med frist for bemærkninger den 27. marts 2025. I forhold til råstofområdet indeholder planforslaget to arealudlæg, som påvirker arealer, der er reserveret til råstoffer i Råstofplan 2020.

Et arealudlæg for landsbyen Birket-Torrig overlapper i meget lille omfang – ca. 0,12 ha - et graveområde for sand, grus og sten ved Birket. Arealudlægget vurderes at være af underordnet betydning for råstofplanlægningen, bl.a. fordi arealet er meget lille og ligger på naboejendomme til selve råstofgraven, hvilket kan gøre udnyttelse vanskelig.

Et nyt erhvervsområde i Rødbyhavn (360-E56) overlapper med ca. 125 ha råstofplanens interesseområde for bentonit øst for Rødbyhavn, jf. *vedlagte* kortbilag. Det aktuelle areal udgør ca. 18 % af interesseområdet på ca. 680 ha. Bentonit er en lerart med særlige egenskaber og anvendes bl.a. i medicinal- og fødevarerindustrien og til lukning af borer i jord og undergrund.

Lolland Kommune anfører, at der er væsentlige samfundsinteresser i at give mulighed for et stort sammenhængende erhvervsområde i forbindelse med Femern-forbindelsens bevarede tunnelementfabrik med omkringliggende produktionsarealer. Området skal anvendes til havnerelaterede/transporttungt erhvervsområde, herunder risikovirkomheder. Der kan desuden placeres jernbaneterminal, virksomheder med understøttende logistik erhverv, virksomheder med særlige beliggenhedskrav og miljø- og energiteknologiske virksomheder, såsom PTX-anlæg (f.eks. omdannelse af strøm til brint) og CCS-anlæg (CO₂-fangst).

I henhold til råstofplanens retningslinje for interesseområder, er det muligt for regionen at frigive interesseområde under helt særlige omstændigheder. Administrationen anbefaler på baggrund af

en konkret faglig vurdering, at Region Sjælland ikke gør planlovsindsigelse mod kommuneplanforslaget. Begrundelserne er:

- At der på landsplan og i Region Sjælland ikke er et pres på forekomsten af bentonit. Der indvindes ca. 250.000 m³ bentonit årligt i Danmark. Behovet for bentonit kan dog ændres i fremtiden. Selv om arealet reduceres, er der fortsat en stor forekomst af bentonit, da det skønnes, at det samlede interesseområde rummer ca. 400 mio. m³ bentonit.
- At det vurderes, at der er væsentlige samfundsmæssige interesser i at etablere et erhvervsområde, der kan understøtte vækstmulighederne gennem et samspil med den kommende Femern-forbindelse og den bevarede tunnelelementfabrik med omkringliggende produktionsarealer. Der er bl.a. tale om havnerelateret/transporttungt erhverv, der kan udnytte infrastrukturen i området, og om miljø- og energiteknologiske virksomheder, såsom PTX-anlæg (f.eks. omdannelse af strøm til brint) og CCS-anlæg (CO₂-fangst), der kan understøtte den grønne omstilling i samfundet.

Til orientering er *vedlagte* høringsbrev til Lolland Kommune afsendt med forbehold for den politiske behandling.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget anbefalede indstillingen.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

1. Kortbilag med erhvervsområdet og råstofinteresseområdet (DokID: 12030153 - EMN-2020-32697)
2. Høringssvar til Forslag til Kommuneplan 2025 for Lolland Kommune (DokID: 12030138 - EMN-2020-32697)

5 (Åben) Orientering om råstofplanens muligheder for at støtte arbejdet i foreningen Køge Bugt Stenrev

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2021-09136

Dok ID: 12034045

Resumé

Foreningen Køge Bugt Stenrev havde den 11. november 2024 foretræde for Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø for at orientere om foreningens arbejde med at forbedre stenrev og understøtte fiskebestandene. Administrationen har efterfølgende undersøgt om mulige initiativer indenfor regionens kompetenceområde kan understøtte foreningens arbejde. Det vurderes ikke at være muligt.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Køge Bugt Stenrev er en frivillig forening, der arbejder for etablering og vedligeholdelse af stenrev i Køge Bugt. Mere information om foreningens arbejde kan ses via linket [Køge Bugt Stenrev](#).

Foreningen havde den 11. november 2024 foretræde for Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø og orienterede om, hvordan sten fra byggerier bruges til at genoprette stenrev. Foreningen orienterede ligeledes om, hvordan udlægningen af sten i havet understøtter fiskebestandene ved at sikre gode levesteder.

Udvalget drøftede oplægget og ønskede, at administrationen vurderede mulige støttende initiativer inden for regionens kompetenceområde.

Administrationen har undersøgt sagen og vurderer, at råstofloven og råstofplanen ikke giver mulighed for, at råstofplanlægningen målrettet kan understøtte foreningens arbejde med stenrev. Det er sådan, at råstofplanen lægger de overordnede rammer for mulig råstofforsyning, men det er markedet og afsætningsmuligheder, der styrer de specifikke materiale strømme og den faktiske indvinding. Materialerne ejes af lodsejer, som derfor også disponerer over, hvor og hvordan materialerne afsættes.

Det er yderligere undersøgt om, der er muligheder for at inddrage Køge Bugt Stenrevs arbejde i et igangværende eller fremtidigt projekt. Her ses ikke at være muligheder i igangværende projekter, og det er ganske få projekter, der igangsættes grundet sundhedsreformen.

Det kan overvejes, om udvalget fremtidigt kan afgive en støtterklæring, hvis Køge Bugt Stenrev igangsætter et arbejde, hvor det findes relevant.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

6 (Åben) Beslutning om vedtagelse af Strategi for Bæredygtigt Byggeri i Region Sjælland

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2023-08320

Dok ID: 12018390

Resumé

Region Sjælland har et mål om at reducere klimaaftrykket fra egne bygninger og byggerier. Forretningsudvalget besluttede derfor den 27. november 2023, at der skal udarbejdes en strategi for bæredygtigt byggeri i Region Sjælland. Strategien sætter rammer og ambitionsniveau for Region Sjællands arbejde med egne bygninger og byggerier og har til formål at reducere CO₂-aftrykket og fremme bruge af mere bæredygtige materialer. Forslag til strategien er udarbejdet i et samarbejde mellem Klimasekretariatet og Koncern Byg og forelægges nu til politisk beslutning.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Strategi for Bæredygtigt Byggeri i Sjælland vedtages.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Region Sjælland har et mål om at reducere klimaaftrykket fra egne bygninger og byggerier. De seneste år, er dette primært sket gennem anvendelse af den såkaldte DGNB-certificering (Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen) på nybyggeri. Rammen vurderes ikke længere alene at være tilstrækkelig til at skabe den sammenhængende indsats, som er nødvendig for at nå de kommende lovgivningsmæssige krav samt de politiske ambitioner for grøn omstilling og Region Sjællands Klimahandlingsplan.

Forretningsudvalget besluttede derfor den 27. november 2023, at der skal udarbejdes en strategi for bæredygtigt byggeri i Region Sjællands egne bygninger. Formålet med strategien er at skabe en ramme og sætte ambitionsniveauet for arbejdet med bæredygtigt byggeri i Region Sjælland, herunder blandt andet at reducere CO₂-aftrykket, fremme brug af mere bæredygtige materialer og reducere råstofforbruget.

Som optakt blev der den 13. november 2023 afholdt et temamøde i Udvalget for grøn omstilling, miljø og bæredygtighed. Her blev ni principper for bæredygtigt byggeri drøftet forud for udarbejdelsen af den samlede strategi.

Udvalget drøftede strategien den 16. december 2024 med bemærkning om at styrke strategiens praktiske anvendelse. Siden sidste udvalgsbehandling er ny lovgivning på området trådt i kraft og er blevet indarbejdet i strategien. Administrationen har arbejdet på at sikre den nødvendige organisatoriske inddragelse, så spørgsmål vedrørende anlægsøkonomi, sikkerhed og arbejdsmiljø kan håndteres. Derudover har indsatsen fokuseret på at sikre udvikling af de rette værktøjer til at understøtte strategiens implementering i organisationen samt at tydeliggøre den politiske proces for arbejdet med bæredygtighed i byggeprojekter.

Strategien er udarbejdet i et samarbejde mellem Klimasekretariatet og Koncern Byg. "Strategi for Bæredygtigt Byggeri" fremgår af *vedlagte* bilag 1.

Strategien skal ses i direkte kobling til budgetindsats 2025 om bygningsvedligehold samt forberede Region Sjælland til at søge ind i den kommende sundhedsfond i Reformaftalen.

Strategisk- og politisk ophæng

Strategi for Bæredygtig Byggeri i Region Sjælland tager afsæt i Klimahandlingsplanen samt Regionrådets strategi "Region Sjælland – For Borgerne" og de 12 borgerløfter.

Strategien har fokus på, at gældende lovgivning, samt regionale politikker og mål på områderne klima, byggeri og energi, opfyldes. Dette vedrører blandt andet målsætninger i Aftalen for Grønne Hospitaler og Institutioner ved Danske Regioner, nye krav i bygningsreglementet, revideringen af energieffektiviseringsdirektivet og det nye bygningsdirektiv. Den skal samtidig understøtte en effektiv klinisk drift og dermed også Region Sjællands udviklingsprogram Bæredygtige Akutsygehuse, som Regionsrådet besluttede igangsat den 23. august 2023. *Vedlagte* bilag 2 er et notat om rammer og lovgivning for bæredygtigt byggeri.

Strategiens bærende principper

Ifølge Region Sjællands rådgiver falder 50% af CO₂-udledningen fra bygninger i de første år, hvor byggeriet opføres, når man regner over en 50-årig periode. Den løbende drift udgør ca. 25 % (el og varme), mens resten udgøres af løbende vedligehold.

Bæredygtighed i byggeriet vedrører altså både måden, vi tilgår nybyggerier og renoveringer på og den daglige drift, vedligehold og energioptimering. De ni principper for bæredygtigt byggeri, som strategien er bygget op omkring, retter sig mod alle disse arbejdsniveauer.

De ni principper er:

- # 1 Vi har så få kvadratmeter som muligt
- # 2 Vi bygger kun nyt, hvor der ikke er andre veje at gå
- # 3 Vi bygger og renoverer bæredygtigt
- # 4 Vi vedligeholder vores bygninger godt, så de holder godt
- # 5 Vi har fleksible bygninger
- # 6 Vi bruger grøn varme og energi
- # 7 Vi energirenoverer og –effektiviserer og bruger vores energidata
- # 8 Vi har sunde og intelligente bygninger
- # 9 Vores udearealer bidrager til den grønne omstilling

De ni principper skal altid betragtes i den tidlige fase af ethvert byggeprojekt – lige meget om der er tale om tale om renovering, transformation og nybyggeri. Det samme gælder for byggehierarkiet, som viser den indbyrdes prioritering af de forskellige typer af arbejdsformer inden for byggeriet, fra vedligehold og renovering, til ombygning, nedrivning og nybyg. På den måde sikres, at de beslutninger, der træffes, træffes strategisk og oplyst omkring bæredygtighedspotentialet i de konkrete projekter. Se *vedlagte* bilag 3 for den politiske proces og princippers anvendelse.

Værktøjer og handlinger

De ni principper har underliggende mål og handlinger, herunder udarbejdelse af en række nye værktøjer samt tilpasning af eksisterende. På den måde indarbejdes de ni principper i den løbende drift og konkrete byggeprojekter. Værktøjer, handlinger og partnerskaber i byggeorganisationen fremgår af *vedlagte* bilag 4.

De opsatte handlinger igangsættes i perioden 2025-2026 efter strategiens vedtagelse og er retningsgivende for indsatsen på området. Samlet skal de være med til at sikre, at vi når de overordnede klimamål, der er opsat i Region Sjællands Klimaplan samt med Den Fællesregionale Strategi for grønne hospitaler.

Region Hovedstaden

Region Hovedstadens arbejde med bæredygtigt byggeri er organiseret som et program under Center for Ejendomme, hvor også driften af regionens bygninger er centraliseret. Til orientering er Region Hovedstadens programbeskrivelse for tværgående program for bæredygtigt byggeri og cirkulært byggeri fra den 23. februar 2023 *vedlagt* som bilag 5.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Økonomien i fremtidige projekter kan påvirkes som følge af strategien og vil blive belyst i beslutningsfasen jf. bilag 3 for den politiske proces og princippers anvendelse.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget anbefalede indstillingen.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

1. Strategi for bæredygtigt byggeri i Region Sjælland 2025 (DokID: 12017108 - EMN-2023-08320)
2. Bilag 2 - Notat om rammer og lovgivning for bæredygtigt byggeri (DokID: 12015741 - EMN-2023-08320)
3. Bilag 3 - Politiske proces og princippers anvendelse (DokID: 12015742 - EMN-2023-08320)
4. Bilag 4 - Værktøjer handlinger og partnerskaber (DokID: 12015743 - EMN-2023-08320)
5. Programbeskrivelse for tværgående program for bæredygtigt og cirkulært byggeri Region Hovedstaden 23. februar 2023 (DokID: 12041469 - EMN-2023-08320)

7 (Åben) Afrapportering på Klimaplan 2023-24

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2022-04353

Dok ID: 12020096

Resumé

Klimaplan 2023-24 blev godkendt af Regionsrådet den 28. marts 2023. Planen bygger på målsætningerne fra Klimahandlingsplan 2022 og indeholder de fire overordnede temaer: 1) Adfærd og Sygehuse, 2) Indkøb, Affald og Cirkulær Økonomi, 3) Grøn Transport og 4) Energi og Klimavenlige Bygninger. Herunder 27 konkrete handlinger og ni strategiske målsætninger.

I alt er 15 handlinger gennemførte, syv handlinger er under behandling, og der forelægger en plan for gennemførelse. Fem handlinger er ikke gennemførte.

Med sagen afrapporteres på det samlede arbejde med Klimaplan 2023-24.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Klimaplan 2023-24 er toårig og bygger videre på klimahandlingsplan 2022 med 27 handlinger og ni strategiske målsætninger. Regionsrådet blev senest den 9. april 2024 orienteret om fremdriften i klimaplan 2023-24.

Den kommende klimaplan "Grøn Fremtid", som skal sætte rammen for Region Sjællands fremadrettede klimaarbejde, forventes politisk behandlet i første halvår af 2025.

Klimamål og handlinger i geografin fastlægges i den Regionale Udviklingsstrategi.

Den strategiske ramme for Klimaplan 2023-24

Klimaplan 2023-2024 har sit strategiske afsæt i Regionsrådets strategi "Region Sjælland – for borgerne" og fremmer realiseringen af ambitionen om øget grøn omstilling og et mere klimavenligt sundhedsvæsen. Planen fremmer også opfyldelse af målene i Danske Regioners aftale "Grønne hospitaler og institutioner", hvor sygehusene skal reducere sine CO₂-udledning fra bygninger, energi og transport med 75 pct. Endelig har planen ophæng i budgetaftale 2023, hvor der i 2023-2024 blev afsat 10 mio. kr. til et projekt, der sikrer mere og bedre affaldssortering.

Siden vedtagelsen af Klimaplan 2023-24 har Danske Regioner i samarbejde med alle fem regioner og Amgros vedtaget "En Fællesregional Strategi for Grønne Hospitaler", som forpligter alle regioner på målsætningen om en 50% reduktion af CO₂-udledning frem 2035. Med den fællesregionale strategi er der samtidig stillet skærpede krav til effektrealisering, data og afrapportering både internt og eksternt.

Den ambitiøse målsætning om 50 pct. CO2 reduktion inden 2035 omfatter, modsat tidligere aftaler, regionens samlede udledninger, herunder også indkøb af varer og tjenesteydelser, der i 2023 tegnede sig for 74% af Region Sjællands samlede CO2-udledninger.

Der er i 2024 arbejdet aktivt med målsætningen gennem Region Sjællands klimaplan og de tværregionale strategier.

Hovedresultater fra Klimahandlingsplan 2023-24

Af de 27 handlinger i Klimaplan 2023-24 blev 15 handlinger fuldt ud realiseret inden for perioden, mens fem handlinger ikke blev realiseret. Syv handlinger fra Klimaplanen 2023-24 videreføres ind i 2025, herunder affaldsprojektet, hvor implementeringen flere steder stadig er i gang. Det *vedlagte* bilag "Status på Klimaplan 2023-24" er en samlet status for de 27 handlinger.

Region Sjælland har opnået resultater inden for alle fire spor: 1) Adfærd og Sygehus, 2) Indkøb, Affald og Cirkulær Økonomi, 3) Grøn transport og 4) Energi og Klimavenlige Bygninger. Herunder gennemført forskellige analyser og rapporter, som skal styrke vidensgrundlaget for yderligere handling og implementering.

Adfærd og sygehuse

- Alle sygehuse, psykiatri og sygehusapotek har meldt to konkrete tiltag på det grønne område ind, som de vil arbejde målrettet med.
- Der er via affaldsprojektet skabt et netværk af 130 grønne ambassadører. Netværket har til hovedopgave at understøtte udrulningen af affaldssortering, men understøtter også en lang række andre grønne tiltag.
- I alt har 300 medarbejdere fordelt over 19 lokaliteter modtaget fysisk undervisning i affaldssortering og cirkulær økonomi. Der er i tillæg udviklet et e-læringsforløb om affaldssortering tilgængeligt for alle regionens medarbejdere via Plan2learn.

Indkøb, affald og cirkulær økonomi

- Et af de tre udeståender er affaldsprojektet, hvor udrulningen er forsinket i henhold til oprindelig plan, men hvor der foreligger en plan for udrulningen på hele det somatiske område samt psykiatri. Region Sjællands arbejde med leadområdet "Mere og bedre Affaldssortering" betyder også et større tværregionalt samarbejde på affaldsområdet, hvor Region Sjælland har søsat flere tværregionale projekter.
- Koncern Digitalisering har skærpet og vedvarende fokus på den grønne omstilling.

Grøn transport

- El-drevet akutbil er ibrugtaget med stor succes. Overgangen til nul-emissionsbiler går fremad, men langsommere end målsætningen. Dette skyldes især specifikke og avancerede behov hos flere bilejere i organisationen. Der blev i seneste status på klimaplanen redegjort for, at dette punkt ikke ville kunne opfyldes inden for tidsrammen.

Energi og klimavenlige bygninger

- Der er udarbejdet en model for implementering af energiledelse i Region Sjælland, og vidensniveauet om korrekt brug af målere er løftet i driftsorganisationen som følge af arbejdet.
- Det mest energitunge medicotekniske udstyr i Region Sjælland er kortlagt med henblik på realisering af energibesparelser.

Strategiske mål

Udover de 27 handlinger indeholder Klimaplan 2023-24 ni strategiske mål. Disse strategiske mål fortsætter ind i den næste klimaplan. Ud af de ni mål har fire udløb i 2024 og 2025:

- Udledninger fra tjenestekørsel og -rejser reduceres med 30 procent inden 2025 i forhold til 2019-niveau
- Omfanget af tjenestekørsel målt i kilometer reduceres med 10 procent inden 2025 i forhold til 2019-niveau

Administrationen indhenter data på flåde og kørselsmønstre, så snart der er aflagt årsregnskab og forventer at fremlægge tallene i maj 2025.

- I 2025 vil alle Region Sjællands bygninger være forsynet med bæredygtig varme
- I 2025 vil alle Region Sjællands bygninger være forsynet med certificeret grøn strøm

Disse mål anses ikke for at være opfyldt. To ud af tre sociale institutioner overgår til bæredygtig varmforsyning i 2025. Tilbage står Stevnstøtten, hvor man indtil videre har valgt at udskyde beslutningen om konverteringen, fordi omkostninger overstiger budgettet. Der arbejdes på at sikre fjernvarmforsyning til Holbæk Sygehus. Beslutningen afventer budgetprocessen for 2026.

Grøn Fremtid 2035

Klimaplan 2023-2024 har styret efter pejlemærker med fokus på at skabe umiddelbar handling og på at sikre, at handlingerne var organisatorisk og økonomisk realiserbare. Fastholdelse af kerneydelsens kvalitet har været rammesættende for arbejdet med planen. Samtidig har der været fokus på at bruge ressourcerne til den grønne omstilling, hvor der er handlerum og størst effekt. På trods af at Region Sjællands arbejde med klima og grøn omstilling er godt i gang, er der en række potentielle udfordringer ved disse pejlemærker og den hidtidige arbejdsform, som skal håndteres i det videre arbejde med den kommende klimaplan Grøn Fremtid 2035:

- Der er et "øvre glasloft" for hvor langt og hvor hurtigt, der kan sikres fremdrift med en tilgang, der bygger på frivillighed. Frivillighed skaber engagement og ejerskab, men et naturligt næste skridt er flere bindende forpligtigelser for virksomhedsområder og de tværgående centre. Tilgangen med bindende aftaler på klimaområdet anvendes i stigende grad i andre regioner og i samfundet generelt.
- Fokus på og prioritering af handling og konkrete tiltag, der giver hurtige resultater, giver engagement. Udfordringen er, at Region Sjælland uden en langsigtet plan er i risiko for, at indsatsen på grøn omstilling over tid bliver fragmenteret.

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø har senest på mødet den 16. december 2024 drøftet rammer, pejlemærker og indsatser til Grøn Fremtid 2035.

Her blev de hidtidige pejlemærker vurderet gode i den indledende fase af den grønne omstilling i Region Sjælland, men med de skærpede krav og ambition om gearskifte vurderedes pejlemærkerne for begrænsede.

Udvalget godkendte i den forbindelse en række nye pejlemærker, der danner afsæt for den kommende inddragelsesproces og Grøn Fremtid 2035:

1. Vi arbejder for et sundhedsvæsen, der forener grøn omstilling med udvikling af kerneopgaven.
2. Vi fokuserer den grønne omstilling, hvor vi har handlerum og skaber resultater på flere bundlinjer: miljømæssigt, økonomisk og socialt.
3. Vi fremmer en kultur, hvor bæredygtighed er et fælles ansvar i hele vores organisation og en naturlig del af vores dagligdag, tankegang og beslutninger.
4. Vi deltager aktivt i samarbejder og partnerskaber for at udvikle bæredygtige løsninger, der kan skaleres og implementeres i vores hverdag.
5. Vi har mod og vilje til at gennemføre de nødvendige forandringer på tværs af vores organisation.

Rammerne for Grøn Fremtid 2035

Region Sjællands tidligere klimaplaner har i høj grad haft fokus på de perifere dele af driften som transport, energi, affald mv. Med Grøn Fremtid 2035 lægges der op til et gearskifte i den grønne omstilling i Region Sjælland. Grøn Fremtid 2035 vil bygge videre på erfaringerne med den grønne omstilling i Region Sjælland kombineret med en række nye mål, tiltag og indsatser:

- En 10-årig klimastrategi - Grøn Fremtid 2035 inklusiv
 - Roadmap: En reduktionssti for udledningskategorierne, der viser deres forventede bidrag til realisering af klimamålene.
 - Styrket governance-model for klimarbejdet i Region Sjælland, der skal styrke den ledelsesmæssige eksekvering og ejerskab i organisationen.
- 2-årige klimahandleplaner, der anviser konkrete handlinger.
- Konkrete og decentrale reduktionsmål for virksomhedsområderne og udvalgte tværgående centre i bæredygtighedsaftaler.
- Årlige administrative og politiske opfølgninger

Grøn Fremtid 2035 forventes fremlagt politisk i april 2025 og forventes at kunne vedtages inden sommeren 2025. Grøn Fremtid 2035 forberedes i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget anbefalede indstillingen.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

1. Bilag Status på klimaplan 2023-2024 (DokID: 12048460 - EMN-2022-04353)

8 (Åben) Drøftelse af roadmap for Grøn Fremtid 2035

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2024-00790

Dok ID: 12025464

Resumé

Arbejdet med Grøn Fremtid 2035 er i fuld gang. Strategien forventes forelagt til politisk beslutning i udvalget den 28. april 2025. Et centralt element i strategien er Region Sjællands Roadmap til 50% CO₂-reduktion. Kombinationen af fællesregionale- og Regions Sjællands egne klimamål gør, at Region Sjælland teoretisk og beregningsmæssigt vil overpræstere i forhold til Grønne Hospitalers mål. Med sagen drøfter udvalget roadmap for Region Sjællands kommende klimastrategi Grøn Fremtid 2035. Sagen indledes med et kort oplæg fra administrationen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter udkast til roadmap for Grøn Fremtid 2035.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Arbejdet med Region Sjællands kommende klimaplan Grøn Fremtid 2035 forløber planmæssigt. Grøn Fremtid 2035 forventes fremlagt politisk i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø på mødet den 28. april 2025 med henblik på beslutning.

Udvalget forbereder Grøn Fremtid 2035, som beslattes endeligt i Regionsrådet.

Som del af processen har udvalget senest den 16. december 2024 godkendt administrationens forslag til pejlemærker, rammer og en tidsplan. Som del af den 10-årige strategi besluttede udvalget på samme møde, at strategien skal indeholde:

- Roadmap, som er en reduktionssti for udledningskategorierne, der viser deres forventede bidrag til realisering af klimamålene (se *vedlagte* bilag 1)

Grøn Fremtid 2035 skal danne grundlag for, at Region Sjælland kan reducere sin samlede CO₂-udledning med 50 % frem mod 2035 og 75 % inden 2030 for områderne transport og energi. Dertil kommer Region Sjællands egen målsætning om 100% for elforbruget. Det betyder i praksis, at Region Sjælland frem mod 2035 skal reducere sine CO₂-udledninger i sammenligning med baselineåret 2022 med 176.787 ton CO₂. Medregnes den forventede vækst på 18%, skal der i alt reduceres ca. 241.000 ton CO₂ over den næste 10-års periode.

Med Grøn Fremtid 2035 lægges der op til et gearskifte i den grønne omstilling i Region Sjælland. Grøn Fremtid 2035 vil bygge videre på erfaringerne med den grønne omstilling i Region Sjælland kombineret med en række nye mål, tiltag og indsatser.

I modsætning til Region Sjællands foregående 1- og 2-årige klimaplaner, er Grøn Fremtid 10-årig. Sammenholdt med de skærpede målsætninger fra den tværregionale strategi for Grønne Hospitaler

bliver det afgørende med en klar vision, reduktionssti, datametode, opfølgning og monitorering af Region Sjællands fremskridt på CO₂-reduktioner. Både når det kommer til enkelte tiltag, men også på organisationsniveau. Ligeledes bliver det afgørende for realisering af strategiens vision og mål at opnå et bredt politisk- og ledelsesmæssigt mandat til forankring af strategien i hele organisationen.

Roadmap

Roadmappet (*vedlagt* bilag 1) er en reduktionssti, der anskueliggør, hvorfra reduktionerne til opnåelse af strategiens mål skal komme. I 2035 forventes det, at Region Sjællands aktivitetsniveau vil være 18% højere end i 2022, som er strategiens baselineår. Derfor skal der frem mod 2035 realiseres en CO₂ reduktion på ca. 241.000 ton. Af det forventes ca. 11% at blive leveret udefra af markedet i form af reduktioner hos leverandører.

Roadmappet for Grøn Fremtid vises i to versioner. Den første version anskueliggør reduktionsbidragene fra de enkelte udledningsområder for, at vi når de opsatte klimamål. Det andet roadmap viser hvilke handlestrategier, der er i spil, og hvad de enkelte handlestrategier skal bidrage med.

Centralt for begge roadmaps er, at opgørelsesmetoderne er låst af udledningskategorierne i Region Sjællands Klimaregnskab og de aftalte reduktionsstrategier i Grønne Hospitaler, samt Region Sjællands skærpede målsætning fra den tidligere klimaplan om 100% reduktion på elforbrug.

Når målene i Grønne Hospitaler lægges oven i de 9 strategiske målsætninger, som Region Sjælland har vedtaget med Klimaplan 2022 og 2023-24, betyder det, at Region Sjælland teoretisk og beregningsmæssigt vil overpræstere i forhold til den overordnede målsætning om 50% reduktion. Region Sjælland vil i alt reducere 56,7 %.

Videre proces

På baggrund af udvalgets drøftelse den 3. marts 2025 og input fra udvalgsmødet den 16. december 2024, arbejder administrationen videre med Grøn Fremtid 2035. Det forventes, at Grøn Fremtid 2035 fremlægges politisk i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø på mødet den 28. april 2025 med henblik på beslutning. Herefter går sagen videre til Forretningsudvalget og Regionsrådet til endelig afgørelse.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget drøftede udkast til roadmap for Grøn Fremtid 2035.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

1. Bilg 1 - Grøn Femtid 2035- Roadmap 1+2 (DokID: 12034313 - EMN-2024-00790)

9 (Åben) Beslutning om aflysning af Region Sjællands parkerings- og ladestanderstrategi

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2024-09927

Dok ID: 12016825

Resumé

Som led i arbejdet med udarbejdelse af en parkerings- og ladestanderstrategi i henhold til klimaplan 2023-24 fremlægges her analyseresultater på kapacitetsudnyttelsen af de eksisterende eksterne ladepunkter. Analysen viser, at Region Sjælland har opsat størstedelen af de ladepunkter, der vurderes at være behov for i 2030, og at udnyttelsen er relativt lav. Med sagen skal udvalget tage stilling til, hvorvidt arbejdet med en ladestander- og parkeringsstrategi skal aflyses.

Indstilling

Administrationen indstiller at:

1. Udarbejdelsen af en ladestander- og parkeringsstrategi i Region Sjælland aflyses.
2. Udvalget godkender, at administrationen beder matrikelejerne i Region Sjælland vurdere behovet for øget skiltning omkring ladestandere, som kan sikre bedre udnyttelse.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø besluttede den 9. september 2024 at igangsætte arbejdet med parkerings- og ladestanderstrategi i henhold til Klimaplan 2023-24. Parkerings- og ladestanderstrategien har til formål at sikre den nødvendige udbygning af den eksterne ladeinfrastruktur på Region Sjællands matrikler.

Udvalget blev på mødet præsenteret for en status på antal og brug af ladestandere i Region Sjælland samt analyseresultater på det vurderede fremtidige behov for ladestandere.

Analysen viser et behov for i alt 444 ladepunkter fordelt på primært normalladere samt enkelte hurtig- og lynladere på de største lokaliteter i Region Sjælland i 2030.

Status

Region Sjælland råder i dag over 307 ladepunkter fordelt på regionens matrikler. Sammenholdt med de i analysen tilrådede 444 ladepunkter, råder Region Sjælland i dag over 69% af infrastrukturbehovet i 2030.

Med hensyn til de interne ladestandere, som er forbeholdt Region Sjællands egen bilflåde, bibeholdes anbefalingen om opsætning af én intern ladestander pr. nyhvervet el-bil.

Herudover arbejdes forsat frem mod, at alle matrikler lever op til ladestanderbekendtgørelsen hurtigst muligt. Dette arbejde er placeret hos de enkelte virksomhedsområder.

Administrationen har i december 2024 kortlagt anvendelsen af de eksisterende 307 eksterne ladepunkter, der er opsat som resultat af prioritering af ikke forbrugte anlægsmidler i 2021 og 2022. Der er anvendt data fra alle ladninger foretaget på Region Sjællands offentligt tilgængelige ladestandere i perioden januar 2022-oktober 2024.

Kortlægningen viser den egentlige udnyttelse af kapaciteten på ladepunkterne. Der skelnes i analysen mellem belægning og effektiv ladetid (se *vedlagte* bilag 1).

Hovedkonklusionerne fra analysen:

- Kapacitetsudnyttelsen på tværs af matrikler er 11%
- Den gennemsnitlige belægning er 22% (den tid der er tilslutning mellem bil og ladepunkt)
- Den effektive ladetid (udnyttelsesgraden) er på 52%, (det betyder, at der i de 22% af tiden, hvor der er tilsluttet en bil til ladepunktet, lades i 52% af tiden).
- For alle matrikler gælder det, at kapacitetsudnyttelsen er markant højest mellem kl. 07.00 og kl. 17.00. Her er kapacitetsudnyttelsen på tværs af matrikler 35%.
- Det samlede antal kWh, der bliver ladet pr. måned, er steget fra under 20.000 kWh pr. måned i januar 2022 til over 120.000 kWh pr. måned i oktober 2024. Dvs. en stigning på 83% på under to år.

Analysen siger alene noget om brug af el-ladepladser, hvor der har været tilslutning mellem bil og ladepunkt og kan ikke sige noget om, hvorvidt pladsen har været optaget af en bil, som ikke har været tilsluttet ladepunktet. Denne data er ikke tilgængelig.

Proces

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der i 2025 og 2026 ikke er behov for opsætning af flere ladepunkter til offentlig brug, da kapaciteten langt fra er udnyttet. Som konsekvens af den lave belægning og udnyttelse af den eksisterende ladekapacitet, vurderer administrationen, at behovet for en parkerings- og ladestanderstrategi ikke er til stede.

Administrationen vurderer, at matrikelejerne på baggrund af analysen bør vurdere, hvorvidt der er behov for øget skiltning af tidsbegrænset parkering eller andre tiltag, der kan sikre bedst mulig udnyttelse af eksisterende ladepunkter ud fra den enkelte matrikels nuværende parkeringsregler.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

1. Udvalget ønsker, at ladestander- og parkeringsstrategien i Region Sjælland pauseres i to år.
2. Godkendt

Udvalget ønsker, at administrationen udarbejder et oplæg om mulighederne for at sikre bedre udnyttelse af el-ladepladser på Region Sjællands matrikler.

Fraværende

Jette Leth Buhl	Næstformand	(F)
-----------------	-------------	-----

Bilag

- 1. Bilag 1 Belægning og effektiv ladetid (DokID: 12017048 - EMN-2024-09927)

10 (Åben) Godkendelse af indberetning af indsatsen på jordforureningsområdet 2024

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2021-02829

Dok ID: 12029127

Resumé

Den årlige indberetning til Miljøstyrelsen om indsatsen på jordforureningsområdet 2024 forelægges til godkendelse. Indberetningen indeholder nøgletal og regnskab for 2024. Indberetningen er lovpligtig.

Indstilling

Administrationen indstiller, at indberetningen til Miljøstyrelsen om indsatsen i 2024 godkendes.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Baggrund for årlig indsatsplan og indberetning

Ifølge lov om forurenet jord skal regionerne hvert år udarbejde en plan for indsatsen i det kommende år (indsatsplan) og en afrapportering (indberetning) af indsatsen i det forløbne år.

Indberetning og indsatsplan sendes til Miljøstyrelsen. Den aktuelle indsatsplan for 2025 fremgår her: [Indsatsplan for jordforureningsområdet 2025](#).

Den årlige indberetning er en status for kortlægningen, nøgletal for indsatserne og regnskab for 2024. Indsatserne fremgår også af en elektronisk indberetning til Miljøstyrelsen. Vedlagte bilag "Indberetning 2024" består derfor kun af de nøgletal og beskrivelser, som ikke opfyldes via den elektroniske indberetning.

Denne helt smalle indberetningsform er vedtaget på møde i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø den 14. marts 2021. Årsagen til denne form er, at administrationen vurderer, at der er bedre mulighed for formidling af indsatsen via den tværregionale redegørelse.

Region Sjælland har de sidste år opfordret Miljøstyrelsen til at droppe denne pligt-indberetning, som tiden er løbet fra og i stedet anvende den tværregionale redegørelse, der indeholder stort set de samme nøgletal, blot på landsplan.

Tværregional redegørelse for indsatsen på jordforureningsområdet

Sideløbende med de årlige indberetninger, udarbejder regionerne en fælles tværregional redegørelse baseret på nøgletal og fortællinger om indsatsen på jordforureningsområdet.

Redegørelsen præsenteres på www.jordforureninger.dk, hvor der også kan læses mere om jordforurening generelt. Sidste års redegørelse kan læses her: [Stof til eftertanke](#).

Den tværregionale redegørelse for indsatsen i 2024 udkommer primo juni 2025. Hvis det er muligt, vil den blive forelagt på mødet i Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø i juni.

Kortlægning af jordforureninger

Regionerne har til opgave at kortlægge (opsøre) alle jordforureninger. Kortlægningen anvendes til at:

- Prioritere en eventuel (regional) indsats mod forurening
- Vejlede borgere og andre aktører
- Sikre, at der ikke bygges på forurenede jord
- At forurenede jord ikke utilsigtet bliver flyttet fra en ejendom til en anden
- Sikre, at forurenere så vidt muligt betaler for undersøgelser og eventuel oprensning

Eksempler på udførte opgaver i 2024 er samarbejdet i Tunhøj-området om opsporing af PFAS-forureninger, iværksat rensning af PFAS forurenede grundvand ved Tune Vandværk, undersøgelse af brandøvelsespladser og brandstationer for PFAS-forurening, opsporing af pesticidforurening mv.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Jette Leth Buhl
Flemming Damgaard Larsen

Næstformand
Medlem

(F)
(V)

Bilag

1. Indberetning om jordforurening 2024 (DokID: 12029503 - EMN-2021-02829)

11 (Åben) Orientering om regler for jordhåndtering

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2025-01464

Dok ID: 12034544

Resumé

Administrationen oplever større fokus på ulovlig jordhåndtering efter dokumentaren "den sorte svane". Udvalget får derfor en kort orientering om reglerne for jordhåndtering, inklusiv beskrivelse af myndighedsroller og ansvarsfordeling. Jordflytning er et kommunalt anliggende, og det er derfor også kommunerne, der skal håndhæve ulovlig jordhåndtering.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

I forbindelse med dokumentaren "den sorte svane" er der kommet ekstra fokus på ulovlig jordhåndtering. Reglerne for jordflytning er komplekse, og administrationen oplever, at der kan opstå tvivl om, hvem der er myndighed for sagerne. Herunder beskrives helt kort myndighedsroller og ansvarsfordeling ved jordhåndtering:

- Jordflytning til godkendt modtager
- Ulovlig jordbortskaffelse
- § 52 dispensation – jord i tidligere råstofgrave
- Terrænregulering
- Kortlægning af jordforurening
- Forskel på oprensning

Jordflytning til godkendt modtager

Det er et krav, at jordflytning (og bortskaffelse af byggeaffald) anmeldes til kommunen. Kommunen er ansvarlig for at anvise, hvortil jord (og affald) skal bortskaffes. Det gælder flytning af jord, der er forurennet, fra kortlagt eller delvist kortlagt ejendom, offentligt vej, områdeklassificeret område (lettere forurennet jord) eller fra godkendt modtageranlæg.

Den, der som ejer, bruger, bygherre, transportør eller entreprenør foranstalter flytning af jord, skal indgive anmeldelse eller sikre sig, at anmeldelsen er sket.

Jordmodtagere skal sikre, at der er tilstrækkelig dokumentation for jordens oprindelse og forureningsgrad. Dette inkluderer typisk prøvetagning og analyseresultater, der anvendes til at inddele jord i forskellige kategorier, der er styrende for, hvor jorden kan anvises til.

Godkendte jordmodtagere skal rapportere til primært kommunerne (i særlig tilfælde staten) om mængden og typen af jord, de modtager, samt resultaterne af eventuelle behandlinger. Det skal ske efter modtagelse af det sidste læs jord.

De præcise krav til jordmodtagerne er præciseret i deres miljøgodkendelse, som er udstedt af kommunerne eller i særlige tilfælde staten.

Ulovlig jordbortskaffelse

Kommunerne er generelt myndighed for jordflytninger. Det er derfor også kommunerne, der er myndighed, hvis der ulovligt flyttes eller "deponeres" forurenede jord på et areal. Kommunerne skal oplyse sagen og påbyde forureningen fjernet af den ansvarlige forurener (forurenere-betaler-princippet). Hvis det ikke er muligt at påbyde forureningen fjernet, ender forureningen som herreløs.

En "herreløs forurening" refererer til forurening, hvor der ikke er nogen ansvarlig part til at tage sig af oprydningen eller afhjælpningen. Dette kan ske, når forureningen stammer fra aktiviteter, der fandt sted for længe siden, eller hvor den ansvarlige virksomhed eller person ikke længere eksisterer eller ikke kan findes.

§52 – dispensation til tilførsel af jord til råstofgrave

Ifølge jordforureningslovens § 52 er det forbudt at tilføre jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave. Regionsrådet kan i særlige tilfælde give dispensation, hvis der ikke er risiko for forurening af grundvandet, og jorden er uforurenet efter de gældende klassifikationer.

Regionen fører løbende tilsyn med råstofgrave, hvor der er givet dispensation til at tilføre jord.

Terrænregulering

Reglerne for terrænregulering administreres af kommunerne og vurderes i forhold til landzone- og eventuelt forskellige dele af miljølovgivningen. Det er op til den enkelte kommune at udarbejde administrationsgrundlag for, hvordan regler administreres.

Terrænregulering er sager, hvor grundejer ønsker at tilføre jord til et landbrugsareal. Tilførslen skal være dyrkningsmæssigt begrundet i et konkret behov. Mængden af tilført jord afgør behovet for at vurdere efter miljølovgivningen.

Administrationen oplever også terrænregulering i forbindelse med større byggeprojekter. Anden jordhåndtering i større skala er jordkarteringspladser og støjvolde. Disse er omfattet af godkendelsespligt, som primært kommunerne er myndighed for.

Ved flytning af jord fra mark til mark, må det som udgangspunkt antages, at der er tale om ren jord. Dette kræver ikke anmeldelse.

Kortlægning af jordforurening er en regional opgave

Det er regionerne, der er ansvarlige for kortlægning af muligt forurenede og forurenede lokaliteter.

Når kommunerne får oplysninger om forurenede jord, videresender de ofte oplysningerne til regionen jf. § 70 i jordforureningsloven om anmeldelse af fund af forurening. Administrationen lokaliserer arealerne i databasen over muligt forurenede og forurenede grunde ved modtagelse af oplysningerne og underretter grundejer.

Det er kommunens ansvar ved overdragelse af sagen at sikre, at der ikke er tale om forurening, der skyldes ulovlige forhold. I så fald skal kommunen håndhæve forholdet, inden regionen indleder kortlægningsarbejdet.

I tilfælde af ulovlig jordbortskaffelse, vil kommunen således være forpligtiget til at søge det ulovlige forhold lovliggjort.

Hvis det ikke er muligt at påbyde forureningen fjernet, ender forureningen som herreløs, og regionen overtager ansvaret. Regionen vil i forbindelse med overtagelse af sagen trykprøve kommunens afgørelse om, at påbud ikke er muligt.

I forbindelse med kortlægningen vil regionen tage stilling til, om forureningen kan true grundvand, følsom anvendelse eller overfladevand. Regionen kan herefter iværksætte evt. undersøgelser og evt. oprensning. Ofte er det ikke tilfældet, og regionen foretager sig ikke andet end at kortlægge arealerne som forurenede eller muligt forurenede for at forebygge byggeri eller jordflytning uden iagttagelse af forholdsregler for dette.

Tilførsel af ren jord til terrænregulering skal ikke kortlægges, derfor er regionerne som udgangspunkt ikke inddraget i denne type jordflytningssager

Forskel på oprensning

Når miljøtilsynet håndhæver ulovlige jordflytninger, skal det ske efter genopretningsprincippet, det vil sige "at genoprette miljøet til dets oprindelige tilstand".

Når regionerne renser op, sker det efter bestemmelserne i jordforureningsloven, der definerer hvad der er omfattet af den offentlige indsats. Regionerne renser kun op, til der ikke længere er en risiko.

Risikohåndtering sker kun på forureninger, der udgør en risiko for grundvand, følsom anvendelse eller målsat overfladevand.

Der er således forskel på, om det er en forurener eller det offentlige (regionerne), der skal rense op.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med særskilt økonomi, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Jette Leth Buhl
Flemming Damgaard Larsen

Næstformand	(F)
Medlem	(V)

Bilag

.

12 (Åben) Status på sundhedsreformen

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2025-01741

Dok ID: 12034517

Resumé

Der vil på mødet blive givet en mundtlig orientering om seneste status på sundhedsreformen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø.

Sagsfremstilling

Der vil på mødet blive givet en mundtlig orientering om seneste status på sundhedsreformen ift. den fremadrettede opgavevaretagelse på det regionale udviklingsområde inden for udvalgets opgavefelt.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med økonomi der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Flemming Damgaard Larsen

Kenneth Nielsen

Næstformand

Medlem

Medlem

(F)

(V)

(A)

Bilag

.

13 (Åben) Aktuelle sager

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2024-10181

Dok ID: 11936419

Resumé

Administrationen orienterer om aktuelle sager inden for udvalgets område.

Indstilling

-

Sagsfremstilling

Orientering om høringssvar til kommuneplanlægning i Solrød Kommune

Solrød Kommune har sendt forslag til Kommuneplan 2025 i offentlig høring. Høringsmaterialet kan ses via dette link: [Solrød Kommune](#)

Administrationen har udarbejdet *vedlagte* høringssvar. Høringssvaret omhandler området for regional udvikling og råstoffer. Regionen bemærker, at regionen forudsætter, at Solrød Kommunes retningslinjer ikke er til hinder for en udnyttelse af råstofressourcen i overensstemmelse med råstofplanen.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Der blev orienteret om aktuel sag.

Fraværende

Jette Leth Buhl
Flemming Damgaard Larsen
Kenneth Nielsen

Næstformand	(F)
Medlem	(V)
Medlem	(A)

Bilag

1. Høringssvar til Forslag til Kommuneplan 2025 for Solrød Kommune (DokID: 12035174 - EMN-2020-32707)

14 (Åben) Næste møde

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2024-10181

Dok ID: 11936549

Resumé

Næste møde i udvalget afholdes mandag den 28. april kl. 15.00-18.00.

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Økonomi

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Næste møde i udvalget afholdes mandag den 28. april kl. 15.00-18.00.

Det blev besluttet, at udvalget skal på besigtigelsestur den 16. maj 2025.

Udvalget blev orienteret om, at administrationen vurderer, at det ikke bliver nødvendigt med det ekstraordinære møde i maj måned, som udvalget godkendte i forbindelse med arbejdsplanen for 2025.

Fraværende

Jette Leth Buhl
Flemming Damgaard Larsen

Næstformand
Medlem

(F)
(V)

Bilag

.

15 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for grøn omstilling mandag den 3. marts 2025

Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø

Sags ID: EMN-2024-10181

Dok ID: 11936568

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Jette Leth Buhl

Næstformand

(F)

Bilag

.

